

Nieuwsbrief

Datum: mei 2018

Nummer: 2 - Jaargang 2

Deze Nieuwsbrief barst van het nieuws. Om te beginnen de aankondiging van een tweede bijeenkomst op 9 oktober met als spreker Milja van Tielhof, senior onderzoeker bij het Huygens Instituut en deskundig op het gebied van waterbeheer en bestuur in Rijnland in vroeger eeuwen. Dan in het kort iets over de nieuwe artikelen die zijn verschenen op de site. Over Facebook, bezoekers en links valt ook nog wel wat te vertellen. En natuurlijk vergeten we de AVG niet.

1. Nieuwe artikelen in de Artikelenbank

*In vol ornaat, ten voeten uit:
Henricus Klauwers, pastoor van 1846 tot 1888*

De afgelopen maanden kwam er weer het een en ander bij op Rijnlandse Geschiedenis. Het rijke Roomse Leven komt uitgebreid aan bod in het artikel over pastoor Henricus Klauwers, die als enige voormalige pastoor 'ten voeten uit' hangt te midden van een reeks portretten in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw Geboorte in Rijpwetering. Het is bijzonder dat een geestelijke in deze religieuze dracht is afgebeeld. Auteur *Hans van der Wereld* beschrijft leven en werk van pastoor Klauwer en vergroot onze kennis over de kleding van geestelijken in de negentiende eeuw. ([Klauwers](#))

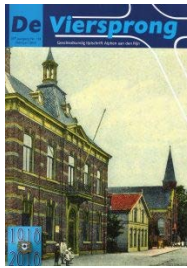
Verder verschenen er twee artikelen van de hand van ons nieuwe redactielid *Aad van der Geest*. Eén over het eens zo machtige slot Teylingen en één over het dorp Burcherveen.

In 'Cleyne Burcherveen, onder Sassem' gaat Aad van der Geest in op de geschiedenis van deze gemeenschap geplaatst in de ontwikkeling van het oude veenlandschap met zijn waterstromen en het ontstaan van de meren en plassen. ([Burcherveen](#)). Is het oorspronkelijke Burcherveen verdwenen, Slot Teylingen staat er nog steeds, al rest daarvan slechts een – overigens zeer fraaie – kasteelruïne. De aanblik daarvan maakt direct duidelijk dat de heren van Teylingen ooit machtige lieden waren. Aad van der Geest beschrijft de bouwgeschiedenis van het slot, gecombineerd met een geschiedenis van haar voorname bewoners. ([Teylingen](#))

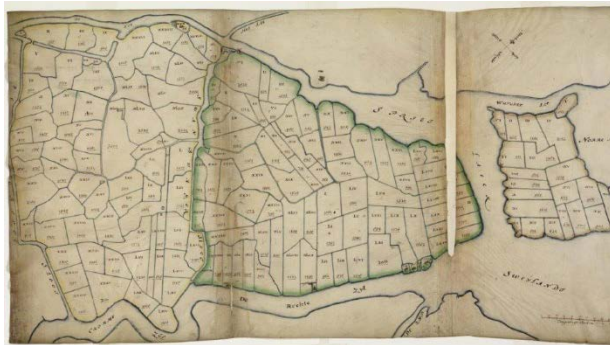
Het oorspronkelijke kernbezit van de Heren van Teylingen, 'De Heemwerf en de zes morgen'. Fragment van de kaart van Rijnland door Floris Balthasars uit 1615.

Bij 'rapportages en verslagen' schrijft *Albert Dorrestein* over een onverwachte samenwerking van zeven historische verenigingen die tot een verrassende tentoonstelling leidde. In de gemeente Alphen aan den Rijn vindt nu de tentoonstelling *Gluren bij de (Alphense) burenen* plaats in het kader van 100 jaar Alphen aan den Rijn; een expositie van zeven historische verenigingen en werkgroepen, die samenwerken in het Historisch Platform Alphen aan den Rijn. De tentoonstelling gaat langs alle kernen van de gemeente. ([Buren](#))

De vele historische verenigingen in Rijnland geven (bijna) allemaal een eigen blad uit. *Piet de Baar* bespreekt er een aantal en hij is van plan daar een nieuwe reeks besprekingen van te maken. Deze bijdrage is daartoe een eerste aanzet. Kijk mee naar wat uw (Rijnlandse) burenen voor interessante dingen te melden hebben. In deze eerste aflevering gaat het over *De Viersprong* (Alphen a/d Rijn), *VOL Nieuwsblad* (Lisse), *Suetan* (Zoeterwoude) en het Historisch tijdschrift *Holland* (2017) ([Bladen](#)).

En last but not least verscheen verleden week nog een nieuw artikel in de Artikelenbank. Warmondenaar *Matthieu Fannée* deed onderzoek naar het grondgebruik in Warmond in de middeleeuwen en gebruikte daarbij verschillende bronnen. Bijzonder is dat hij ook oude veldnamen, toponiemen, laat vertellen wat zich op diverse plekken in het veen en op de strandwal afspeelde. Die veldnamen wijzen erop dat op die plekken ooit akkerbouw plaatsvond (Havercamp) of juist vee werd geweid of dat er helemaal niets mee te beginnen was (Hongercamp) ([Warmond](#))

Kaart van Warmond met de Zwanburgerpolder en het eiland Lakerpolder. 1669. Archief Gemeente Warmond

2. Najaarsbijeenkomst

Op de vorige bijeenkomst, afgelopen februari, kwam vanuit de aanwezigen een aantal suggesties om de wisselwerking in de Rijnlandse regio te bevorderen. Persoonlijk contact is en blijft gelukkig van belang en daarom komt er een tweede regio-bijeenkomst in 2018. We zijn bijzonder verheugd te kunnen meedelen dat op 9 oktober a.s. *Milja van Tielhof* de gast zal zijn.

Milja van Tielhof werkt bij het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, toonaangevend instituut op het gebied van geschiedenis en cultuur. Zij promoveerde in 1995 op een proefschrift over de Hollandse graanhandel in de 15e en 16e eeuw. Zij verrichtte onder meer uitgebreid onderzoek naar de wortels van het Nederlandse poldermodel, met als specifieke vraag hoe de oude waterschappen bestuurd werden en of daarin een voorbode gezien kan worden van de moderne Nederlandse overleconomie. Op de website staat een artikel van Milja van Tielhof over het bestuur

van Hoogheemraadschap Rijnland in vroeger eeuwen ([Ingelanden](#)). Lag lang geleden de macht bij het platteland, in de late zestiende eeuw werden de steden baas en dat kreeg gestalte in het nieuwe orgaan College van Hoofdingelanden. Dat zal een boeiende avond worden die inspiratie kan geven tot onderzoek op lokaal niveau. Plaats en tijd komen nog, maar zet 9 oktober vast in uw agenda.

3. Bezoekers en bezoeken

Voor de statistieken over het websitegebruik zijn we overgestapt van Webalizer naar Google Analytics om de eenvoudige reden dat Analytics veel beter blijkt te zijn. Het eerste kwartaal 2018 laat het volgende beeld zien waarbij we de website gemakshalve zien als een museum, want dat maakt de cijfers wat inzichtelijker. 602 personen kwamen een of meerdere keren op bezoek, waarvan 523 voor de eerste maal. In totaal zijn ze 1407 keer op bezoek gekomen. Vergelijking met 4e kwartaal 2017 laat zien dat het aantal terugkerende bezoekers is gegroeid (+ 7%), dat ze meer rubrieken per bezoek raadplegen (+ 12%), en dat hun gemiddelde verblijfsduur aanzienlijk is gestegen (+ 34%). Deze getallen laten zien dat mensen graag terugkomen, ze meer doen op de website en er ook langer blijven. De site valt in de smaak!

4. De website

Heeft u op uw eigen website of in uw eigen blad al een vermelding naar Rijnlandse Geschiedenis? Kijk uw site er eens op na. Voortaan gaat de Nieuwsbrief ook rechtstreeks naar de redacties van de bladen van de aangesloten organisaties in het vertrouwen dat ook daar vermeldingen van Rijnlandse Geschiedenis uit voortkomen. Wij gaan de rustige zomer benutten om de externe links op onze site te up daten en vermelde organisaties aan te sporen om op hun site ook Rijnlandse Geschiedenis te vermelden.

5. Witte vlekken in de geschiedenis van Rijnland

De geschiedenis van Rijnland kent nog vele witte vlekken. Er is wel veel over de geschiedenis van Rijnland geschreven, maar bijna altijd betreft dat een dorp of gemeente en zelden de hele regio. Vaak is dat wat we weten over plaats A ook van toepassing op plaats B, maar natuurlijk zijn er ook verschillen: bloembollen groeien massaal in de

duinstreek in de open lucht, steen- en pannbakkerijen stonden alleen in een strook langs de Oude Rijn en voor tuinbouw of boomkwekerij is niet iedere polder of terrein geschikt.

Maar met deze kanttekeningen kan toch gezegd worden dat veel zaken in de hele streek speelden. De witte vlekken zijn nu in kaart gebracht en te vinden op de website bovenaan bij de Artikelen ([Witte vlekken](#))

Zeker als er al heel veel gepubliceerd is in lokale studies, zou het verbinden van die studies al kunnen leiden tot een goed regionaal overzicht. Dat zou dan al een enorme verbetering zijn en is er weer een witte vlek weggewerkt. Het overzicht is niet alles dekkend, dus voor suggesties houdt de redactie zich aanbevolen. Het kan ook zijn dat een als witte vlek aangeduid onderwerp inmiddels al wel diepgaand voor de hele regio bestudeerd is of op dit moment onderzocht wordt, maar dat dit niet bekend is bij de redactie. Ook dan stelt de redactie hoge prijs op een mededeling daarover. Voor vragen, ideeën, aanvullingen en advies: redactie@rijnlandgeschiedenis.nl

6. AVG en auteursrecht

AVG

Als u deze Nieuwsbrief ontvangt, is 25 mei al voorbij en dat betekent dat de Algemene Wet Gegevensbescherming in werking is getreden. We zijn nog niet helemaal klaar, maar al wel een heel eind op weg om ook Rijnlandse Geschiedenis AVG-proof te maken. Zodra het protocol gereed is en door het bestuur is vastgesteld wordt dit op de website geplaatst.

Auteursrecht

Zoals de laatste weken in de pers te lezen was, is het gebruik van – ook historisch – illustratiemateriaal niet zonder problemen. Rijnlandse Geschiedenis maakt vrijwel uitsluitend gebruik van publiek bronnen, die vrij zijn van auteursrecht, of van illustraties uit de aan de website beschikbaar gestelde artikelen. Vooral nog is daarbij het uitgangspunt dat met het beschikbaar stellen van een artikel, ook het gebruiksrecht van de illustraties om niet beschikbaar is gesteld. Voor de Nieuwsbrief geldt dit niet zondermeer. Hier wordt gebruik gemaakt van het recht om te citeren, waarbij een artikel-illustratie geldt als een citaat uit het artikel waarnaar wordt verwezen.

7. Nieuwsbrief

Een keer in de twee maanden proberen we een nieuwsbrief te laten verschijnen, met de zomer als rusttijd. Mocht er aanleiding toe zijn, dan komt er een extra nieuwsbrief. Berichten voor de regio zullen als vanouds digitaal via e-mail verstuurd worden.

De Nieuwsbrief Rijnlandse Geschiedenis is voor de aangesloten verenigingen, stichtingen, instellingen en geïnteresseerden. Heeft u suggesties voor de inhoud of wilt u de nieuwsbrief rechtstreeks – persoonlijk – ontvangen (*daarmee verleent u toestemming tot het registreren van de nodige gegevens*) mail dan naar secretaris@rijnlandgeschiedenis.nl.